

Tiistai 18. tammikuuta 2000

20. pyytää komissiota ottamaan käyttöön sisämarkkinoiden tulostaulujen kaltaisen tulostaulun; katsoo, että tämän avulla voidaan keskittyä siihen, missä jäsenvaltiossa valtiontukia käytetään eniten ja missä vähiten;
21. pyytää komissiota julkaisemaan vuosittain asiakirjan, jossa analysoidaan valtiontukien vaikutusta kilpailukykyyn, hintatasoon ja tuotannontekijöiden liikkuvuuteen;
22. vahvistaa kannattavansa valtiontukia, joiden katsotaan perustuvan yhteiseen etuun ja joita myönnetään esimerkiksi tutkimuksen ja kehityksen, pk-yritysten, koulutuksen, energiansäästön sekä ympäristönsuojelun aloilla; pitää kuitenkin tärkeänä, että komissio laatii tällaisille valtiontuille yhtenäiset perusteet ja ehdot;
23. pyytää Kioton pöytäkirjassa mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi jäsenvaltioita myöntämään enemmän tukea energiansäästön ja ympäristönsuojelun aloille, joiden osuus kaikista myönnettyistä tuista on ainoastaan kolme prosenttia;
24. pyytää komissiota tarkastamaan nykyistä paremmin valtiontukien vaikutusten ohella myös verotuskäytänteiden kilpailua vääristäviä vaikutuksia;
25. pyytää komissiota tiedottamaan parlamentille säännöllisesti kilpailupolitiikan täytäntöönpanon vaiheista unionin jäsenyyttä hakeneissa maissa;
26. on sitä mieltä, että jäsenyyttä hakevien maiden on omaksuttava EU:n kilpailulainsäädännön oikeudellinen kehys kokonaisuudessaan; katsoo kuitenkin, että kilpailusäännösten soveltamista olisi tarkasteltava siirtymäkauden aikana yksittäistapauksissa joustavasti; kannustaa komissiota antamaan jäsenyyttä hakeville maille riittävästi apua kilpailusäännöksiin mukauttamiseksi;
27. pyytää komissiota antamaan parlamentille kertomuksen näkemyksistä, jotka koskevat kilpailupolitiikan kansainvälisen ulottuvuuden tulevaa hahmottelemista;
28. kannattaa Maailman kauppajärjestön (WTO) merkittävämpää asemaa kansainvälisessä kilpailupolitiikassa; pyytää tästä syystä neuvostoa myöntämään komissiolle valtuudet käydä neuvotteluja, joilla pyritään kansainvälistä kilpailulainsäädäntöä koskevien monenvälisten sopimusten tekemiseen WTO:n puitteissa; pyytää samalla komissiota sisällyttämään lähestymistapoihin, joilla torjutaan kaupankäyntiä ja sijoitustoimintaa häiritseviä kilpailuvastaisia menettelyjä, yhtenäiset kilpailupolitiikan vähimmäisstandardit sekä riippumattoman kilpailuviranomaisen perustamisen kaikkiin WTO:n jäsenvaltioihin;
29. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komissiolle ja neuvostolle.

11. Tehdasteollisuudet valtiontuet**A5-0087/1999****Seitsemäs yleiskatsaus Euroopan unionin tehdasteollisuuden ja eräiden muiden alojen valtiontuista (KOM(1999) 148 – C5-0107/1999 – 1999/2110(COS))***Euroopan parlamentti, joka*

- ottaa huomioon komission yleiskatsauksen (KOM(1999) 148 – C5-0107/1999),
- ottaa huomioon komission XXVIII:n kilpailupolitiikkaa koskevan kertomuksen (1998) (SEC(1999) 743 – C5-0121/1999),
- ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen 2, 6, 87 ja 88 artiklan sekä 127 artiklan 2 kohdan,
- ottaa huomioon 19. marraskuuta 1997 antamansa päätöslauselman komission ensimmäisestä kertomuksesta taloudellisesta ja sosiaalisesta koheesiosta (KOM(1996) 542)⁽¹⁾,

⁽¹⁾ EYVL C 371, 8.12.1997, s. 89.

Tiistai 18. tammikuuta 2000

- ottaa huomioon 13. marraskuuta 1996 antamansa päätöslauselman Euroopan unionin teollisuuden rakenteellisista ja sijoittautumista koskevista uudistuksista⁽¹⁾,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 160 artiklan,
 - ottaa huomioon talous- ja raha-asioiden valiokunnan mietinnön (A5-0087/1999),
- A. ottaa huomioon, että sisämarkkinoiden moitteeton toiminta edellyttää kilpailupolitiikkaa koskevien selkeiden määräysten soveltamista,
- B. ottaa huomioon, että komissio on EY:n perustamissopimuksen mukaisesti ensisijaisesti vastuussa tukien yhteismarkkinoille soveltuvuuden arvioimisesta,
- C. ottaa huomioon, että 87 artiklan 2 ja 3 kohdan määräysten mukaisesti yhteismarkkinoille soveltuvilla valtiontuilla olisi osaltaan edistettävä muun muassa taloudellista ja sosiaalista kehitystä, tärkeiden koko Euroopan edun mukaisten hankkeiden toteutusta, tiettyjen talouselämän alojen kehitystä sekä kulttuuria, kulttuuriperinnön säilyttämistä ja ympäristön suojelua,
- D. ottaa huomioon, että unionin jäsenvaltiot ovat yhteensä myöntäneet kyseisille aloille vuosittain tukea keskimäärin 95 miljardia euroa vuosina 1995 – 1997 ja että tehdasteollisuuden osuus tästä määrästä on ollut noin 40 prosenttia,
- E. ottaa huomioon, että sekä jäsenvaltioiden myöntämä kokonaistuki että tehdasteollisuudelle myönnetty tuki on vähentynyt huomattavasti edelliseen ajanjaksoon, 1993 – 1995, verrattuna (kokonaistuki väheni 13 prosenttia ja tehdasteollisuuden tuki 3,8 prosentista 2,6 prosenttiin jalostusarvosta),
- F. ottaa kuitenkin huomioon, että tämä väheneminen johtuu ensisijaisesti Saksan uusille osavaltioille myönnettävän tuen supistumisesta,
- G. ottaa huomioon, että jäsenvaltioiden henkeä kohti laskettu valtiontuki vaihtelee voimakkaasti, vaikka erot ovatkin pienenevässä, ja että tämä vaihtelu johtuu ainakin osittain erilaisista taloussykleistä ja -rakenteista,
- H. ottaa huomioon, että tehdasteollisuus saa eniten valtiontukea työntekijää kohti Italiassa, Saksan uusissa osavaltioissa (koska lähentymistoimia ei ole vielä saatettu täysin päätökseen) ja Irlannissa, mutta Irlanti tukee tätä alaa selvästi eniten, jos otetaan huomioon sekä kansallinen tuki että yhteisön tuki,
- I. ottaa huomioon, että Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 92 ja 93 artiklan soveltamisesta tiettyihin valtion monialaisen tuen muotoihin annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 994/98⁽²⁾ 7 artiklassa ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 93 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetun asetuksen (EY) N:o 659/1999⁽³⁾ 28 artiklassa säädetään sellaisen neuvooantavan valtiontukikomitean perustamisesta, joka muodostuu jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana on komission edustaja, mutta jossa ei ole Euroopan parlamentin edustajia,
- J. ottaa huomioon, että komissiolle on annettu edellä mainitulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 994/98 valtuudet määritellä ryhmäpoikkeuksia koskevat määräykset kyseisen asetuksen 1 ja 2 artiklassa asetettujen rajoitusten mukaisesti,
- K. ottaa huomioon, että valtiontukea annetaan hyvin erilaisin tavoin, ja että komission katsauksessa ei ole käsitelty kaikkia tapoja,

Valtiontukea koskevat yleiset huomautukset

1. katsoo, että sisämarkkinoiden sekä talous- ja rahaliiton moitteeton toiminta edellyttää tehokasta kilpailupolitiikkaa; tunnustaa, että valtiontukien valvonta on merkittävä osa kilpailupolitiikkaa, ja pitää tästä syystä myönteisenä komission tällä alalla tekemää työtä, joka on johtanut valvontavälineiden merkittävään paranemiseen;

⁽¹⁾ EYVL C 362, 2.12.1996, s. 147.

⁽²⁾ EYVL L 142, 14.5.1998, s. 1.

⁽³⁾ EYVL L 83, 27.3.1999, s. 1.

Tiistai 18. tammikuuta 2000

2. korostaa kuitenkin, että EY:n perustamissopimuksen 87 artiklan 2 ja 3 kohdan mukaan valtion tuki katsotaan yhteismarkkinoille soveltuvaksi tietyin edellytyksin; ottaa huomioon, että 87 artiklan 3 kohdan e alakohdassa määrätään, että neuvosto voi päättää määränemistöllä komission ehdotuksesta muiden tukimuotojen soveltuvuudesta yhteismarkkinoille; kehottaa neuvostoa ottamaan parlamentin tiiviimmin mukaan kaikkeen lainsäädäntömenettelyyn liittyvään päätöksentekoon ja ehdottaa, että nämä artikkelit, joihin perustuvat päätökset neuvosto tekee määränemistöllä, siirretään seuraavassa hallitustenvälisessä konferenssissa yhteispäätösmenettelyyn piiriin;
3. korostaa, että valtion tukitoimet ovat edelleen tarpeellisia 6 artiklassa (kestävä kehitys), 16 artiklassa (yleistä etua koskevat palvelut) ja 158 artiklassa (taloudellinen ja sosiaalinen yhteenkuuluvuus) tarkoitettujen yleistavoitteiden saavuttamiseksi;
4. varoittaa valtiontuen mahdollisesta haitallisesta vaikutuksesta, erityisesti jos se kannustaa yrityksiä siirtämään toimintaansa jäsenvaltiosta toiseen, koska se voi johtaa yritysten "tukiosteluun", josta ei koidu lisäarvoa EU:n yhteisille tavoitteille;
5. vaatii, että edellä mainitulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 994/98 aloitettua tukien valvonnan uudelleensuuntaamista hyödynnetään tulevien tukia koskevien sääntöjen ja menettelyjen tehostamiseksi;
6. toivoo, että parlamentille tiedotetaan perusteellisesti EY:n perustamissopimuksen 88 artiklan 3 kohdan mukaisesta tiettyjen tukien ilmoitusvelvollisuudesta myönnettyjä poikkeuksia ("ryhmäpoikkeukset") koskevien asetusten hyväksymisestä; vaatii, että parlamentille tiedotetaan säännöllisesti neuvoa-antavan valtiontukikomitean antamista lausunnoista ja mahdollisista jäsenvaltioiden poikkeavista kannoista;
7. pitää välttämättömänä, että tulevaisuudessa luodaan mekanismeja, joilla taataan, että tuet käytetään niihin erikseen määriteltyihin tarkoituksiin, joita varten ne on myönnetty;
8. vaatii poistamaan EU:ssa myönnettävät lainvastaiset valtiontuet ja pahoittelee tietyissä jäsenvaltioissa myönnettävän lainvastaisen valtiontuen korkeaa tasoa; tällainen tuki antaa sitä saaville yrityksille epäoikeudenmukaisia etuja ja vääristää kilpailua ja johtaa siten niukkojen resurssien tehottomaan ja epätaloudelliseen jakoon;
9. on tietoinen kilpailusta vastaavan pääosaston henkilöstöongelmista, jotka vaikeuttavat sen nykyisten ja tulevien tehtävien hoitamista; pitää välttämättömänä riittämättömästi hyödynnettyjen voimavarojen aktiivista, henkilöstön rakenteen tarkistamista ja resurssien uudelleenjakoa komissiossa kilpailun pääosaston moitteettoman toiminnan takaamiseksi;

Seitsemättä yleiskatsausta koskevat huomautukset

10. pitää myönteisenä sekä Euroopan unionin valtiontukia koskevaa seitsemättä yleiskatsausta että sitä, että katsaus laaditaan nyt vuosittain; arvostaa sitä, että kilpailuasioista vastaava pääosasto tarjoaa kotisivuillaan yleisiä ja tapauskohtaisia tietoja kansalaisille; toivoo tosin, että kansalaisille internetin kautta tarjottavien maksuttomien tietojen laajuutta ja laatua kehitetään edelleenkin;
11. pahoittelee, että valtiontukia koskevat tiedot annetaan yleensä erittäin suppeassa muodossa eikä niihin sisälly riittävän yksityiskohtaisia tietoja myönnetyn tuen tarkoituksista, asianomaisista aloista tai tukea saavista yhtiöistä; katsoo, että näitä tietoja tarvittaisiin, jotta kyettäisiin suorittamaan tyydyttävä poliittinen arviointi;
12. ottaa huomioon, että esitetyt luvut eivät käsittele kaikkia valtiontukia, etenkin niitä, jotka koskevat sotilasalalla tehtyjä tutkimus- ja kehitysojopimuksia tai ydinenergia-alalla myönnettyä tutkimus- ja kehitystukea, ja pitää tätä poliittisesti ratkaisevana puutteena, joka olisi korjattava mahdollisimman pian;
13. pyytää tästä syystä, käsiteltävänä olevassa yleiskatsauksessa olevien tietojen erilaiset puutteet huomioon ottaen, komissiota tarkastelemaan tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa mahdollisuuksia parantaa tietojen laatua ajoissa yhdeksättä yleiskatsausta varten; pyytää jäsenvaltioita toimittamaan kaikki pyydettyt tiedot ajoissa ja pitämään täydellisesti kirjaa myönnettyistä valtiontuista;
14. pitää myönteisenä, että yleiskatsauksessa käsitellään ensimmäistä kertaa valtiontukina myös erityisiä verojärjestelmiä ja kannustaa komissiota tarkastelemaan edelleen jäsenvaltioiden verojärjestelmiä tästä näkökulmasta;

Tiistai 18. tammikuuta 2000

15. pitää myönteisenä, että komissio on, myös ensimmäistä kertaa, esittänyt alustavan katsauksen suorien ulkomaisten investointien tukemiseen tarkoitetuista EU:n valtiontuesta; on yhtä mieltä komission kanssa siitä, että tällainen tuki voi kannustaa toiminnan siirtämiseen muualle ja on siten ristiriidassa niiden pyrkimysten kanssa, joilla pyritään edistämään työllisyyttä unionissa; toivoo, että tulevaan valtiontukia koskevaan tutkimukseen sisällytetään arviointi tällaisten tukien vaikutuksista yrityksiin ja työllisyyteen EU:ssa sekä vastaanottajamaiden teollisuuteen ja käsiteollisuuteen;
16. pyytää komissiota toiminnassaan suosimaan C- ja D-tyypin kaltaisia tukivälineitä, jotka edellyttävät tuensaajalta takaisinmaksua tai muutoin omia aktiivisia toimia;
17. pitää valitettavana, että yksittäisille yrityksille myönnettyjen tapauskohtaisten tukien määrä on muutamissa jäsenvaltioissa kasvanut jyrkästi, sillä tämänkaltaisilla tuilla voi helposti olla epätoivottuja, kilpailua vääristäviä vaikutuksia sisämarkkinoiden toimintaan;
18. tähdentää, että yhteisön ohjelmista ja välineistä myönnettävää tukea koskevia numerotietoja olisi käsiteltävä itse yleiskatsauksen tekstissä (eikä pelkästään liitteessä, kuten nyt on tehty), jotta kyettäisiin saamaan selville tuetuille yrityksille myönnettyjen julkisten varojen kokonaismäärä;
19. toistaa pyyntönsä, jonka mukaan komission olisi esitettävä piakkoin ehdotus valtiontukea koskevaksi luetteloksi, johon sisältyisivät kaikki yrityksille myönnetyn julkisen tuen muodot ja jossa olisi ilmoitettava ainakin tukea saaneiden yritysten nimet ja niiden kokoa koskevat tiedot; katsoo, että tämä luettelo on saatettava säännöllisesti, kuitenkin vähintään vuosittain, ajan tasalle ja julkaistava;
20. kehottaa komissiota sisällyttämään valtiontukea koskevaan luetteloon samanlaisen "tulostaulun" kuin sisämarkkinoita koskevista asioista havainnollistaakseen, minkä jäsenvaltioiden valtiontuen taso on korkein ja minkä matalin;
21. pyytää komissiota hellittämättä pyrkimään kiinnittämään huomiota valtiontukea koskevaan luetteloon ja valtiontuen "tulostauluun", jotta ne jäsenvaltiot, jotka myöntävät laittomasti tukea omalle teollisuudelleen muun Euroopan yritysten ja kuluttajien vahingoksi, julkistetaan ja saatetaan häpeään; pyytää komissiota saattamaan luettelon Euroopan kansalaisten ja yritysten saataville Internetin kautta;
22. pyytää komissiota soveltamaan valtiontukiin "arvioivampaa" lähestymistapaa ja sisällyttämään yleiskatsaukseen jäsenvaltioiden valtiontukikäytänteitä koskevan arvioinnin, jossa otetaan huomioon EY:n perustamissopimuksen 2 ja 6 artiklassa esitetyt unionin yleiset päämäärät;
23. pyytää lisäksi komissiota sisällyttämään vuosittaiseen kertomukseensa joka toinen vuosi perusteellisen arvion valtiontukikäytänteiden taloudellisista, sosiaalisista ja ympäristöä koskevista vaikutuksista (monialainen arviointi); korostaa tässä yhteydessä, että komission eri yksiköiden on tehtävä tiiviimpää yhteistyötä valtiontukien aiheuttamien taloudellisten ja muunlaisten vaikutusten arvioimiseksi;
24. pyytää komissiota täsmentämään päätelmiään (82 kohta) siitä, että "noudattamalla valtiontukea koskevia yhteisön sääntöjä hyvissä ajoin ennen itse liittymistä, jäsenyyttä hakeneet maat voivat täyttää liittymiselle asetetut kriteerit valtiontukien valvonnan alalla", koska liittymistä edeltävä erityissääntely ja siirtymäkausi voivat olla tarpeen monipuolisen, kilpailukykyisen ja kestävä talouselämän rakenteen luomiseksi näihin maihin;
25. kehottaa komissiota perusteettomasti maksetun valtiontuen takaisinperinnän yhteydessä toteuttamaan tehokkaita toimia perintää koskevien sääntöjen yhdenmukaistamiseksi;

Erityiset alat

26. pitää moottoriajoneuvoille myönnettyjen valtiontukien määrää huolestuttavana, koska kyseinen tuki on kasvanut 24 prosenttia edelliskauteen verrattuna, mikä poikkeaa valtiontukien yleisestä suuntauksesta; epäilee, että näitä tukia ei kenties voida pitää EY:n perustamissopimuksen 6 artiklan mukaisina, kun otetaan huomioon alan ylikapasiteetin lisääntyminen sekä autokannan kasvamisen aiheuttamat ympäristövai-
kutukset;

Tiistai 18. tammikuuta 2000

27. pitää huolestuttavana sitä, että meriliikenteelle myönnetty tuki on joissakin yksittäisissä tapauksissa sekoitettu tehdasteollisuuteen kuuluvaan laivanrakennusteollisuuden tukeen, jota koskevat ylärajat on vahvistettu erillisellä direktiivillä;

*
* *

28. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komissiolle, neuvostolle, alueiden komitealle sekä talous- ja sosiaalikomitealle.

12. Terästeollisuuden tuet (kertomus 1998)

A5-0073/1999

Euroopan parlamentin lainsäädäntöpäätöslauselma komission kertomuksesta yhteisön säännöistä valtion tuesta terästeollisuudelle 18 päivänä joulukuuta 1996 tehdyn komission päätöksen N:o 2496/96/EHTY (terästukisäännöt) täytäntöönpanosta vuonna 1998 (KOM(1999) 94 – C5-0104/1999 – 1999/2107(COS))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon komission kertomuksen (KOM(1999) 94 – C5-0104/1999),
 - ottaa huomioon 18 päivänä joulukuuta 1996 tehdyn päätöksen N:o 2496/96/EHTY⁽¹⁾ 8 artiklan,
 - ottaa huomioon Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamissopimuksen, jonka voimassaolo päättyy vuonna 2002,
 - ottaa huomioon talous- ja raha-asioiden valiokunnan mietinnön (A5-0073/1999),
- A. katsoo, että käsiteltävä kertomus koskee kuudensien terästukisääntöjen toista soveltamisvuotta,
- B. katsoo, että kilpailuehtojen huononeminen ja markkinoiden tasapainon vakavat häiriöt tulee välttää myös tulevaisuudessa,
- C. ottaa huomioon EHTY:n perustamissopimuksen 4 artiklan c alakohdan, jonka mukaan kaikki valtioiden muodossa tai toisessa hiili- ja terästeollisuudelle myöntämä tuki on kielletty,
- D. katsoo, että terästeollisuudelle myönnettävää tukea koskevat säännöt mahdollistavat poikkeuksen tiettyissä tarkoin määritetyissä tapauksissa,
1. pitää tervetulleena komission kertomusta terästukisääntöjen täytäntöönpanosta vuonna 1998; toteaa kuitenkin, että kaikkia teräksen tuen osatekijöitä ei ole käsitelty;
2. korostaa, että valtionavun rajaaminen tutkimus- ja kehitystukeen, ympäristönsuojelutukeen, toiminnan lakkautustukeen sekä erityiseen Kreikalle annettavaan tukeen muodostaa järkevän kehyksen kilpailun vääristymisen estämiselle;
3. tukee komission 9 päivänä joulukuuta 1998 tekemää päätöstä aloittaa EHTY:n perustamissopimuksen 88 artiklan nojalla päätöksen 2496/96/EHTY mukainen menettely;
4. vaatii jäsenvaltioita täyttämään ilmoittamisvelvollisuutensa tulevaisuudessa nykyistä aikaisemmin;
5. arvostelee sitä, että terästukisääntöjen kaikkea tukea koskevasta yksiselitteisestä sanamuodosta huolimatta komissio on hyväksynyt useasti tukia sellaisille teräsalan yrityksille, jotka eivät kuulu tukisääntöjen piiriin;
6. vaatii tämän epätasa-arvoisen kohtelun perustavaa arviointia myös Euroopan yhteisöjen tuomioistuinten tuomiot huomioon ottaen;

⁽¹⁾ EYVL L 338, 28.12.1996, s. 42.